

Eesti keel teise keelena

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Eesti keele kui teise keele õpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) mõistab lihtsat igapäevast eestikeelset kõnet, kasutab õpitud sõnu ja lausemalle vestluses;
- 2) realiseerib oma kõnesoovi eluliselt vajalikes situatsioonides;
- 3) mõistab suulisi ja kirjalikke lihtsaid tekste, tõlgendab igapäevast lihtsat verbaalset teavet (reklaam, kuulutused jne);
- 4) oskab kirjutada lihtsaid sõnumeid ja tekste (sh tarbetekste);
- 5) kasutab eestikeelseid teatmeallikaid (nt sõnaraamatuid, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades ja õppeainetes;
- 6) tunneb Eesti tuntumaid vaatamisväärsusi, kirjanikke, meediaväljaandeid, õppeasutusi ning teab eesti kultuuri iseärasusi.

Õppetegevuse kirjeldus arenguperioodide kaupa

Õppetegevus 3.-5. klassis 3. klassis algab eesti keele õppimine suulise kursusega, mis kestab 1–2 kuud: kujundatakse positiivset suhtumist eesti keele õppimisse, pakutakse eduelamusi ja turvatunnet. Uue keelekeskkonnaga tutvumiseks õpitakse koostöös õpetajaga eesti keelt teistest keeltest kuulmise järgi eristama, matkima kuulnud häälikuid, häälikuühendeid, sõnu ja lühikesi lauseid. Hääldeharjutusteks kasutatakse eakohaseid tekste. Suheldakse mänguliselt lihtsates elulistes olukordades. Õpitakse kuulama, jälgima, korraldusi mõistma ja täitma, tuttavas dialoogis osalema. Kõnelemisoskuse arendamiseks julgustab õpetaja õpilasi küsima, täpsustama ja kehakeelt kasutama. Õpitakse tegevuste ja näitvahendite abil lauseid moodustama ning viisakusväljendeid kasutama. Tehakse ära kirja, kirjutatakse lihtsamaid sõnu, väljendeid ja lauseid. Tähtsaim on igakülgelt ja jõukohaselt suulist eneseväljendusoskust arendada.

Õppetegevus 6.–7. klassis

6.–7. klassis arendatakse õpilaste suulist ja kirjalikku väljendusoskust keele kõiki osaoskusi pidevalt harjutades. Harjutamisel on alati toeks pildid, sõnaühendid, tugisõnad, -lauseid, lausemallid, õpetaja suunavad küsimused jm. Õpilasi julgustatakse suhtlema, üksteist toetama ning väärtustama. Keeleteadmised omandatakse praktilise tegevuse ja konteksti kaudu. Tehakse ära kirja, koostatakse mallide järgi lauseid ning moodustatakse nendest lühitekste. Koostöös õpitakse tekstist tundmatuid sõnu otsima, loetu põhjal küsimustele vastama, küsimusi esitama. Tehakse oma tegevusest ja ühisüritustest suulisi kokkuvõtteid, osaletakse igapäeva elu dialoogides, valitakse esitatud repliikide

hulgast vestluse sobivaid. Õpitakse kasutama igapäevaeluks vajalikke digivahendeid. Suureneb lugemise ja kirjutamise osa, kinnistuvad esmased õpi- ja digioskused, turvalise käitumise harjumused. Koostöös teiste aineõpetajatega rakendatakse lõimitud õpet. Motiveeritakse õpilast eesti keelt kasutama igapäevategevustes ja suhtluses, luues selleks õpilastele huvitavaid olukordi (õppekäigid, teater, spordivõistlus).

Õppetegevus 8.–9. klassis

8.–9. klassis arendatakse peamiselt õpilaste iseseisvust, õpetatakse tegema valikuid ning täitma kindla eesmärgiga ülesandeid. Suur tähtsus on praktilisel harjutamisel, näitlikustamisel ja kordamisel, et õpilased suudaksid mõista ja täita suulisi ja kirjalikke tuttavaid töökorraldusi, luua seoseid. Et iseseisvat keelekasutust suurendada, õpetatakse esitama teavet olukorrast lähtuvalt, selgitama oma seisukohta kaaslastele, põhjendama oma arvamust, nõustuma või loobuma, tegema ettepanekuid jne. Kuulamisoskuse arendamiseks kuulavad õpilased eestikeelset kõnet, vestlusi ning teevad õpetaja abiga nende põhjal kokkuvõtteid ja järeldusi. Lugemisvarasse kuuluvad peamiselt tarbetekstid: kuulutused, reklaamid, juhendid, ametikirjad. Suulise ja kirjaliku väljendusoskuse arendamisel pööratakse enim tähelepanu sellele, kuidas hankida teavet, kuidas seda mõista ning suuliselt ja kirjalikult edastada. Kirjutamine on seotud praktiliste vajadustega: koostatakse tarbetekste, täidetakse blankette õpetaja juhendamisel. Õpilased oskavad nimetada mõnd tuntumat Eesti vaatamisväärsust, meediaväljaannet, eesti lastekirjandusteost ning huvipakkuvat õppeasutust. Tegeldakse põhjalikumalt mõne huviala ja õppeaine sõnavaraga. Õpilased oskavad kasutada õpitud digivahendeid, sh lugeda, saata e-kirja, sõnumit jt.

Õpitulemused kooliastmete ja klasside kaupa.

Õpitulemused I kooliastmes 3. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb eesti tähestikku;
- 2) tunneb kõnes ja kirjas ära õpitud sõnad;
- 3) nimetab tuttavaid esemeid;
- 4) vastab lihtsatele küsimustele õpitu ulatuses;
- 5) teeb õpitud sõnadest ära kirja;
- 6) oskab öelda arve 1–10;

7) teab Eesti riigi ja rahvuslikke sümboleid;

8) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse.

Õppesisu:

Mina ja teised. Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine.

Kodu ja lähiümbrus. Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused.

Eesti. Suuremad linnad; aastaring; rahvakalendri tähtpäevad.

Riigid ja nende kultuur. Eesti pealinn, keel.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervis; koolipäev, koolitee.

Vaba aeg. Lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid.

Õpitulemused

4. klassis

Õpilane:

1) oskab hääldada õpitud sõnu;

2) saab aru õpitud sõnadest ja lühematest lausetest;

3) oskab öelda arve 1–12;

4) oskab vastata lihtsamatele küsimustele õpitud teemadel;

5) saab aru õpetaja suulistest selgelt hääldatud juhenditest;

6) teeb ära kirja sõnapaaridest ja lihtsamatest väljenditest;

7) kirjutab enda kohta lühikesi lauseid õpitud lausemallide põhjal;

8) osaleb dialoogis õpitud sõnavara ja lausemallide põhjal;

9) tunneb Eesti traditsioone ja tähtpäevi.

Õppesisu:

Mina ja teised. Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine.

Kodu ja lähiümbrus. Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused.

Eesti. Suuremad linnad; aastaring; rahvakalendri tähtpäevad.

Riigid ja nende kultuur. Eesti pealinn, keel.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervis; koolipäev, koolitee

Vaba aeg. Lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid.

Õpitulemused

5. klassis

Õpilane:

- 1) mõistab lihtsaid kirjalikke tekste, sõnumeid ja juhendeid;
- 2) oskab öelda arve 1–20;
- 3) osaleb dialoogis õpitud sõnavara ja lausemallide põhjal;
- 4) kirjeldab lühidalt iseennast ja oma lähiümbrust;
- 5) tuleb igapäevastes tüüpolukordades toime suulise suhtlusega;
- 6) teeb ära kirja lihtsamatest lausetest või lühitekstidest;
- 7) vastab lihtsamatele küsimustele;
- 8) nimetab Eesti suuremaid linnu, saari, oma kodukoha vaatamisväärsusi.

Õppesisu:

Mina ja teised. Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine.

Kodu ja lähiümbrus. Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused.

Eesti. Suuremad linnad; aastaring; rahvakalendri tähtpäevad.

Riigid ja nende kultuur. Eesti pealinn, keel.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervis; koolipäev, koolitee.

Vaba aeg. Lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid.

Õpitulemused

6. klassis

Õpilane:

- 1) mõistab lihtsat, lühikeste lausetega kõnet, osaleb dialoogis tuttavatel teemal;
- 2) saab aru lihtsatest küsimustest ja igapäevastest korraldustest;
- 3) saab aru lihtsatest kirjalikest tekstidest, sh mõnest eesti lasteluuletusest;
- 4) täidab õpitud suulisi ja kirjalikke korraldusi;
- 5) tuleb suuliselt toime igapäevaelu olukordades;
- 6) oskab öelda arve 1–50;
- 7) oskab esitada lühikesi küsimusi õpitud sõnavara ja lausemallide põhjal;
- 8) kirjeldab suuliselt ja kirjalikult ennast ja oma lähiümbrust.

Õppesisu:

Mina ja inimesed minu ümber. Mina, kaaslased ja probleemid

Mina ja perekond. Minu välimus. Ankeetandmed.

Mina ja töö Minu suhtumisest kooli ja õppimisse. Planeerin ja hindan oma õpitulemusi. Elukutsete nimetused. Elukutsega seotud tegevused

Mina ja tervis. Oma välimuse ja tervise eest hoolitsemine. Tervislik eluviis. Hambad ja tervis. Silmad ja tervis. Arsti juures. Õige toitumine.

Mina ja olme. Söögikohas. Turul. Kodutööd. Kord ja korralagedus Remonditööd Hädaolukorrad

Mina ja elukeskkond. Linn ja maa. Käitumine linnas ja looduses.

Kodu ja lähiümbrus. Loomapidamine. Lemmikloomad

Mina ja puhkus. Spordialad ja sportlikud tegevused

Mina ja kultuur. Eesti sportlased.

Õpitulemused III kooliastmes

9. klassi lõpetaja:

- 1) saab aru suuliste ja kirjalike lihtsate tekstide sõnavarast ja kasutab neid sõnu suulises suhtluses õpitud lausemallide põhjal;

- 2) tunneb Eesti tuntumaid vaatamisväärsusi, rahvuslikke traditsioone ja rahvakombeid;
- 3) kirjeldab suuliselt oma lähiümbrust ja igapäevaeluga seotut, osaleb suulises vestluses tuttavatel ja huvipakkuvatel teemadel;
- 4) kirjutab kogemuse põhjal lühikesi, lihtsaid sündmuste kirjeldusi;
- 5) teab mõningaid eesti kirjanikke ja suuremaid meediaväljaandeid;
- 6) oskab õpitud digivahendite kaudu kirjutada lihtsaid sõnumeid ja tekste, saata e-kirja ning vastata e-kirjale;
- 7) teab mõningaid Eesti õppeasutusi, saab kõrvalise abiga aru suulisest ja kirjalikust teabest jätkuõppimise ja töö leidmise kohta;
- 8) oskab öelda arve 1–100.

Õpitulemused 7. klassis

Õpilane:

- 1) saab aru selget teavet sisaldavast igapäevasest kõnest;
- 2) saab aru lihtsamatest kirjalikest tekstidest, sh eesti lastejuttudest, oskab neid lugeda;
- 3) leiab lihtsamast tekstist vajalikku teavet;
- 4) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades teeninduses, osaleb dialoogis õpitud lausemallide põhjal;
- 5) kirjeldab oma lähiümbrust lühikeste lausetega;
- 6) kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid, sh isiklike kirju, teateid igapäevaelu kohta;
- 7) oskab juhendamisel leida teavet veebist ja kasutada arvuti jm digivahendite abi õppetöös;
- 8) oskab öelda arve 1–100.

Õppesisu:

Mina ja inimesed minu ümber. Mina, kaaslased ja probleemid

Mina ja perekond. Minu välimus Ankeetandmed

Mina ja töö. Minu suhtumisest kooli ja õppimisse Planeerin ja hindan oma õpitulemusi. Elukutsete nimetused. Elukutsega seotud tegevused

Mina ja tervis. Oma välimuse ja tervise eest hoolitsemine. Tervislik eluviis. Hambad ja tervis. Silmad ja tervis. Arsti juures. Õige toitumine

Mina ja olme. Söögikohas. Turul Kodutööd Kord ja korralagedus Remonditööd Hädaolukorrad

Mina ja elukeskkond. Linn ja maa. Käitumine linnas ja looduses

Kodu ja lähiümbrus. Loomapidamine. Lemmikloomad

Mina ja puhkus. Spordialad ja sportlikud tegevused

Mina ja kultuur. Eesti sportlased.

Õpitulemused 8. klassis

Õpilane:

- 1) saab aru õpilaste igapäevaeluga seotud suulisest kõnest;
- 2) mõistab tuttavatel teemadel kuulnud lihtsamaid tekste;
- 3) suhtleb suuliselt igapäevastes olukordades tuttavatel teemadel;
- 4) kirjutab kogemuse põhjal lühikesi, lihtsaid sündmuste kirjeldusi;
- 5) saab aru kirjalike tekstide peamisest sisust ja tuttavate teemade võtmesõnadest, sh töö- ja loodusõpetuse sõnavarast;
- 6) saab aru olulisest teabest igapäevaelus: menüü, juhendid, lihtsamad küsimustikud jm;
- 7) nimetab mõningaid Eesti ajaloo olulisemaid sündmusi, Eesti vaatamisväärsusi, oskab neist mõnda lühidalt kirjeldada;
- 8) oskab õppes kasutada lihtsamaid digikeskkondi, saata e-kirja;
- 9) oskab öelda arve 1–100.

Õppesisu:

Mina ja inimesed minu ümber. Laste probleemid kodus/ koolis/ sõpradega. Probleemide lahendamisevõimalused. Viisakusväljendid (tervitamine, telefonikõned). Võõras linnas eksimine ja abi palumine.

Mina ja olme. Kodumasinad. Kodumasinade rikked. Kuidas hoida kodumasinaid rikete eest.

Kodukoht Eesti. Talurahvaarhitektuur. Kadriorg. Eesti linnad.

Mina ja elukeskkond. Kodukoha eluolu. Ümbruse reostamise viisid. Prügi, selle liigitamine. Prügi sorteerimise võimalused. Vanapaberi teine elu.

Mina ja puhkus. Lemmikraamat. Lemmiksaade. Lemmikfilm. Lemmikmuusika, Ajalehed ja ajakirjad. Reisimine.

Õpitulemused 9. klassis

Õpilane:

- 1) saab aru suuliste ja kirjalike lihtsate tekstide sõnavarast ja kasutab neid sõnu suulises suhtluses õpitud lausemallide ulatuses;
- 2) tunneb Eesti tuntumaid vaatamisväärsusi ja kultuurilisi iseärasusi;
- 3) kirjeldab suuliselt oma lähiümbrust ja igapäevaelu, osaleb suulises vestluses tuttavatel ja huvipakkuvatel teemadel;
- 4) kirjutab kava alusel kogemuse põhjal lühikesi lihtsaid sündmuste kirjeldusi;
- 5) teab mõningaid eesti kirjanikke ja suuremaid meediaväljaandeid;
- 6) oskab kasutada õpitud digivahendeid: saata e-kirja ja vastata e-kirjale, kirjutada lihtsaid sõnumeid ja tekste, sh tarbetekste;
- 7) oskab öelda arve 1–100;
- 8) on tutvunud edasiõppimise võimalustega Eestis, saab kõrvalise abiga aru suulisest ja kirjalikust teabest jätkuõppimise ja töö leidmise kohta.

Õppesisu:

Mina ja perekond. Rahvus. Kodakondsus. Pere traditsioonid.

Mina ja inimesed minu ümber. Õnnitluskaart. Õnnitlemine. Ankeet. CV. Isiklik kiri. Kuulutus.

Mina ja töö. Tulevikuplaanid. Suhtlemine tööprotsessis. Tööriistad. Käsiraamatute kasutamine. Töökoha otsimine. Vanemate töö ja töökohad. Töökuulutused.

Mina ja kultuur. Riiklikud pühad ja tähtpäevad.

Mina ja tervis. Tervislikud eluviisid. Arsti juures.

Mina ja elukeskkond. Eesti kaart. Naabermaad

Mina ja olme. Kasutusjuhendid, sildid, viidad, teated, plangid. Hädaabitelefoni ja telefonivestlus. Ühistransport.

Mina ja puhkus. Kellaaeg. Reisimine. Matkamine. Talutööd.

Hindamine:

Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamiseks
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks.

I kooliastmes hinnatakse õpitulemusi sõnaliste hinnangutega. Hinnatakse põhiliselt positiivset õpitulemust. Vigu käsitletakse keeleõppe loomuliku osana, nende analüüsimine soodustab õpitava mõistmist ning võimaldab õpilasel oma keelekasutust korrigeerida. Tunnustatakse tulemuse saavutamiseks tehtud jõupingutusi.

Õppimist toetab kujundav hindamine. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasise õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut. Õppetunni vältel saab

õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.

Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta. Vajaduse korral võib abiks võtta Euroopa keelemapi. Õppetöö vältel toob õpilane koostöös õpetajaga esile:

1) oskused ja teadmised, mis ta on enda arvates hästi omandanud;

2) oskused või teadmised, mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema

I kooliastmes hinnatakse põhiliselt kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust. Õpilasele tuleb selgitada, et hindamine on õppeprotsessi loomulik osa. Õpetajate hinnangute kõrval kasutatakse õppes enesehindamist ja kaaslaste antud hinnanguid. Õpilane hakkab õpetaja juhendamisel oma edukusele hinnangut andma. Eesmärk on, et õpilane õpiks esialgu koostöös õpetajaga sõnastama seda, mida ta on enda arvates hästi omandanud, mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema ja/või milliseid oskusi ta peaks veel endas arendama. Selleks sobivad töövormid (nt tunni ja/või teema lõpus lühikokkuvõtted, vestlused, eneseanalüüsilehed jmt), mis võimaldavad õpilasel lühidalt kirjeldada seda, mida uut ja huvitavat ta on õppinud või teada saanud. I kooliastmes hinnatakse põhiliselt õpilase kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust. I kooliastmes võib enesehinnanguid anda emakeeles, kuid õpetaja peaks õpilast julgustama ka eesti keelt kasutama. Kõige olulisem on, et kõik õpilased saaksid oma mõtteid ja arvamusi välja öelda.

Hindamisel viie palli süsteemis:

hindegga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

- hindegga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

- hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkama saamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

- hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus;

- hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90 – 100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega „4” 75 – 89%, hindega „3” 50 – 74%, hindega „2” 20 – 49% ning hindega „1” 0 – 19%.